

Portugalia a introdus serviciul militar obligatoriu pentru toți. Guvernul a prezentat camerelor un proiect de lege, după care arma se ridică la 120,000 oameni și se stabilește serviciul militar de 12 ani, dintre care 3 ani în armată permanentă. Inlocuirea e permisă.

Tratatul încheiat între admiralul Hewett și regele Abisinie cuprinde șese articole. Englezii garantează toate mărfurile, precum și materialul de război, trecerea liberă la Massaua. Chedivul dă Abisinieî ținutul Boghoș și ajută numările de episcopi pentru Etiopia. Regele Abisinie se îndatorază să ușureze retragerea trupelor egiptene dela Cassala, Amedib și Sanhit la Massaua.

D. C. A. Rosetti și principiile sale.

In numărul de Miercuri al „Românului” d-l C. A. Rosetti se apără în contra unor aserțiuni ale diarelor „România liberă” și „Independance Roumaine”, prin cari d-sa era bănuitt, că apără toate actele guvernului și că combate închinarea la un singur om (Brătianu), nu din principiu, ci din interes de partid etc. La aceste acuzări veteranul publicist răspunde, că d-sa totdeauna a susținut acelaș principiu, care l-a apără și astăzi; elu dice:

„Omenirea întregă se s'adune și cu petri se măucidă, ultima-mi strigare va fi:

totul prin noi, nimic prin stăpân; totul prin libertate, nimic prin mături, prin mână de feru, cum s'au deprins Românii a pofti și cum, mai necurmat, pe poftă li se face.”

Ca dovadă, că totdeauna a profesat acestu principiu d. Rosetti reproduce, pentru cei din juna generațiune, unu articolu ce l'a scrisu în „Românul” în véra anului 1858 sub censură și sub guvernul Caimacamului Vodă Ghica și care se potrivește la situațiunea actuală.

Acestu articolu pórtă titlul: „Mâna de feru” și datulu Bucuresti 7 (19) Augustu 1858. In elu d. Rosetti combatu pe cei ce diceau atunc: „nesciinta domnesce pretutindenea și ne trebuie sila, mâna de feru, spre a impune sciinta; corupțiunea s'a încuibatu în inimile nostre și ne trebuie o mână de feru spre a o smulge. Ne trebuie scoli, drumuri, bănci, creditu, óste, și nimic din acestea nu se póte face fără mână de feru.” Mâna de feru, dicea dñsul, nu ne-o putem închipui altfel decâtu ca unu jugu, decâtu ca voința unu singuru omu în locul legii. Reproducemu partea din urmă a acestui articolu, care e destul de interesantă din punctulu de vedere alu principiilor liberale, ce le profesă d. Rosetti.

„Suntú tare greșiti cei cari credú că o națiune, și mai cu sémă o națiune mică, póte dănuí fără dreptate și fără óre care libertăti neapărate desvoltării ei; și s'amăgescu cu deplinătate cei cari credú că unu omu póte fi réu în cutare și în cutare parte și bunú în celelalte. Voimú a dice, că se amăgea fórté celú ce ne dicea că voiesce unu șefu, care se răspândescă învățatura, fie și cu biciulú, se întocmescă o oștires maré și puternică, fie și cu biciulú, și-i dá voie intru celelalte se fie câtú de réu.

Nu cunoscú legile omenirii cei cari credú, că o mulú care este réu intr'unele, póte fi bunú intr'altéle. Suntú în cea mai deplină rétăcires cei cari credú, că biciulú, séu despotismulú, séu mâna de ferú, potú plántă învățatura, moralitatea și toate celelalte cunosciñti

și simțeminte, neapărate unei națiuni spre a sci și a voi sé-și măntie drepturile și chiar esistența ei națională.

Biciulú conduce la îndobitocire ér nu la sciintă; despotismulú séu mâna de ferú, nu póte conduce la moralitate, la virtute, la patriotism; mórtéa în sfirșitu nu póte conduce la vieță și mâna de ferú, fie câtú de înmănușată, este mâna mórtii.

Sé ne uitămú în Istorie și sé vedemú, unde au condusú națiunile mânele de ferú ce le-au guvernatú? Pildele ce gásimú noi suntú toate contra mânilor de ferú. Polonia era o națiune mare și puternică și mâna de ferú a aristocrației a condus'o astfelú, încátú poporulú așteptá invaziunile străinilorú ca o speranță, că póte ei ilú vorú mai ușurá de despotismulú șefilorú pámenteni.

Precum flórea și séménța au trebuință de aerú și de luminá spre a se desvoltá. a crește și a dá róde, totú astfelú omulú și națiunea în pruncia lorú, au mai neapăratá nevoie de libertate și de dreptate spre a crește, a se luminá și a se desvoltá.

Scimú bine că suntú unii, cari prin mâna de ferú, nu escludú nici libertatea, nici dreptatea. „Numai națiunea noastră, ne dicu ei, este atátú de coruptă, încátú are trebuință de mâna de ferú a unu omú, care sé póte smulge din pántecile ei feluritele obiceiuri rele și abuzuri, cari s'au incuibatu întransa.” Ací este rétăcires lorú și peirea nostrá.

Dér pentru Dumneđu, după atâtea lungi, necontenite și felurite încercări și suferințe, cum n'au mai învătătu încă, și cum nu védú în istoria națiunilorú și chiar în a nostrá, vechiá și nouă, că indatá ce dai unu omú uá putere fără controlú și ilú pui pe unu scăunelú nițelú mai nálticelú, își perde și mintea și consciința, ajunge a se crede mai presus de câtú cei-lalți ómeni; și cum întelnesce o piedică voinței sale elú surpá și scóla, de unde a eșitú acea piedică și tipografia de unde a eșitú acea scriere, și încetú încetú ajunge a sfășia toate legile spre a pune voința sea în loculú lorú, a stinge toate luminile spre a nu mai poté nimene sé-i védá nici fáta, nici faptele; și dacá ș'așa se mai aude vr'unú versú, elú dicesce în virfulú vr'unui munte, vr'unei Arnota óre-care, unu moméntú, o temniță, și-lú ingropá acolo de viu, ca astfelú s'arate că, mulțămítá sciinței și dreptăței sale liniscea mórtii domnesce pretutindenea*).

Cum nu védú că toate națiunile cele mici, Elveția Piemontulú, Belgia n'au ajusú în înflorirea în care sunt prin mâna de ferú a unu omú, ci din contrá prin luminá, prin libertate și prin puterea legilorú celorú votate și primite de toți. Cum nu védú, cum diserám mai susú, în vieța nostrá, în istoria națiunilorú ș'a nostrá, că celú care dice că mâna de ferú a unu omú póte conduce o națiune la fericire, omulú acela, din nesciintá negreșitú, nu cunósce altá fericire pentru ómeni decâtú aceea a vitelorú pregătite pentru junghiare, pe care le închide într'unú micú ocolú și le hrănesce, le îndópá cu sila mâna de ferú a vânđătorului, până ce le aduce în stare cândú vine cuțitulú sé nu mai póte nici sé întórcá gátulú spre a scápá de dñsulú.

Nu tágăduimú că la noi, mulțămítá feluritelorú mânil de ferú prin care trecurámú, și ce mai mâni! nesciintá domnesce mai în toate clasele; nu tágăduimú că, mulțămítá voinței unu omú, pusá în loculú legilorú, corupțiunea s'a incuibatu mai multú séu mai puținú; afirmámú însá că vindecarea acestorú bóle pericíoase nu se póte

* Dela Bistrița susú pe munte la Arnota, fostulú guvernú a îngrijitú a se face o zidire frumoșá, după sistema temnițelorú cu chili pentru prizonierii politici.

face prin mâna de ferú a unu omú, ci prin dreptatea încredințată, nu în mâna unu omú, fie celú mai bunú, celú mai dreptú, celú mai înstematú de naturá, ci în mânele unu numérú óre-care de cetățianii, aleși de națiune, dintre cei mai bunii, astfelú precum Romanii încredințau foculú celú sfântú în paza unorú fecióre numite vestale.

Astfelú șefulú națiunii nu mai are trebuință de mâna de ferú, ci din contrá d'o bună voință d'a se supune ș'a respecta voința națiunii; nu mai are trebuință de biciu spre a conduce pe ómeni la scóla, căci nu este nici unu omú, care, védëndú că fără sciintá elú n'are dreptú a fi cetățianú, că fără sciintá elú nu póte ajunge la nici unú bine, nici moralú, nici materialú, nu va merge negreșit, și de bună vóe, la scóla spre a-și asigurá fericirea sea pe pámentú, cum merge la bisericá spre a-și asigurá fericirea în cercuri. Astfelú șefulú națiunii nu va avé trebuință de biciu spre a forma o armată care sé póte și sé voiască a-și apéra Patria, fiindcă celú care are o Patrie, în care domnesce dreptatea, condusú de interesulú séu și de iubirea sa, ș'o apéra de bună vóie până la cea mai de pe urmă picăturá de sânge; astfelú, în sfirșitu, șefulú națiunii n'are trebuință d'o mâna de ferú spre a smulge corupțiunea din inimile nostre, căci sórele dreptății o usucă, vântulú libertății o spulberá; și câtú pentru cei lasi, p'acea ii cunóschemú. »Eu jocú cum imi cántá,» ne dicea într'o și unulú dintre cei mai renumiti grafieri.

Dreptatea dér în loculú unu omú; cumpéna cea dreptá în toate și în totulú pusá, nu în mâna de ferú a unu omú, căci mâna unu omú póte slábi și tremura, ci în tavanulú palatului națiunii; și pe tronulú țerei, unu omú cu inimá de omú, unu omú, care în vieța lui până aci a sciutú ș'a doveditú prin faptele, că scie a iubi ș'a respecta națiunea sa, familia sa, pe semenii sei, demnitatea sa, cuventulú séu; și toate astea spre mai bună asigurare încă, puse în mijloculú unei libertăti, ér nu a unei desfrânări.

Acestea, și numai aceste ne trebuieșcu noué spre a eși din moméntulú în care furámú afundați de mânele de ferú, spre a merge treptatú spre vieță; acestea și numai aceste trebuie sé le ceremú, și acestea, suntemú sicuri că le vomú și dobândi acum, de vomú înțelege în sfirșitu, că astăzi a sositú timpulú și pentru noi sé fimú după cum vomú voi sé ne întârimú, sé ne odihnimú, după cum vomú voi sé ne așternemú.

Călătoriá Țarului la Varșovia.

Se scriu multe despre áceta călătoriá, mai alesú de când s'a descoperitú, că nihilisti se pregátéu a întâmpiná pe Țaru în Varșovia, prezentându-i în locú de pâne și sare — dinamitá. Unii dicu că Țarulú a renunțatu a mai visitá Varșovia, alții dicu că totú va merge. În privința áceta i se scrie țiarului „N. fr. Presse:

Dupá ce s'a descoperitú atentatulú ce a fostú plănuitú la Varșovia contra Țarului, contrarii guvernatorului generulú Gurko, care era p'atunc absentú, au trimisú unu raportú la Petersburg, care describe în colorile cele mai negre agitațiunile nihiliste în Polonia rusescă, arătândú că cauza acestorú agitări este lipsa de energiá a lui Gurko și că Țarulú venindú la Varșovia s'ar espune unu mare pericolú. La curtea din Petersburg se scie că Gurko este certatú cu an'agonisti séi; de aceea Țarulú i-a trimisú raportulú lorú cu provocarea séi descrie fidelú starea lucrurilor. Gurko a răspunsú ne-

F O I L E T O N Ū.

Din Basmele japonese.

Bătrénulú și copacii înfloriți.

Trad. de I. S. Spartal.

O dată, de multú, de multú, tráia unu omú, pe care ilú chema Toni; dñsulú era unu omú cu frica lui Dumneđu bunú, cinstitú, nu vré réu nimenui. Avé nevastă și unu căne credinciosú, pe care-lú iubea și ilú îngrijá ca pe unu copilú.

Intr'o și Toni sápa cu nevasta în grădiná, când de odatá, védú pe cănele cá latrá, dá din códá și sgáriá pámentulú cu picioarele. Stápanulú-séu încercá sé-lú liniștescá. Inse cănele rácáia mereu pámentulú, își ridicá capulú și se uitá la stápanulú séu, ca și cum ar fi vrutú să-i dicá: „Vino, de veți, cá aci este ceva.”

Toni luá o sápa, sápa pámentulú și gási unu borcanú mare plinú cu baní de aurú și de argintú și alte lucruri de prețú. Grădinarulú strinse comóra: o parte o dádu pomaná sáracilorú, pe urmă, cu ce-i rémase, cumpérá pámenturi, pe care era orezú și altele cu gráu și așa tráia în belșugú.

Alăturí cu casa lui locuia unu bătránú, pe care-lú chema Kuno, cu nevasta lui totú bătráná, amândoi lacomi, sgárceți și ómeni réi.

Cândú auđírá ei, ce norocú a datú peste Toni, vecinulú lorú, venirá sé-lú védá și-lú rugará sé le imprumute, și lorú cănele numai pentru câte-va césuri.

Până în ziua aceea, ori de câte ori întelneau pe

cáne, ilú huiduiu și -lú goniau cu piciorulú. Acum vreau sé-lú momescá. Incepurá sé-lú mângáe și-i dau felú de felú de plăcinte. Pe urmă îi diserá:

»Arată-ne și noă unú locú unde sé gásimú o comóra.»

Inse cănele începú sé mărăie. Dñșii ilú legará cu o frânghie de gátu și -lú tērérá în grădiná. De odatá elú începú sé miróse, sé mișce din códá și sé latre.

Kuno și cu nevasta lui se puserá iute sé sape și deterá peste o grămadá de murdării, cari puțéu focú.

Se infuriará ei védëndú, cá își bátuse cănele jocú de dñșii, ilú omorírá și-lú ingropará la rádcina unu molivú.

Toni se duse la moméntulú cánelui și începú sé-lú plángá.

Peste nópte, védú pe căne în visú: cănele îi mulțámí cá nu-lú uitase și dñse bătránulú:

„Taie copaculú, la rádcina căruiá suntú ingropatú și fá dintrñsulú o piuliță, sé-ți pisezú în ea orezulú.”

Așa se și fácu și cândú bătrénulú Toni punea orezú în piuliță, fie-care bobú se schimba într'unú bobú de aurú.

Vecinii lui lacomi, aflándú și de asta, ilú rugará sé le imprumute și lorú piulița. Inse orezulú, pe care ilú aruncará dñșii în piuliță se prefácú în noroiú. Turbará de mânia, sparserá piulița și o puserá pe focú.

A doua și Toni visá ér pe căne, și cănele îi dñse: »Sé stringí cenusá piuliței, pe care ti-au ars'o vecinii și sé-o arunci pe copacii cei uscați.»

Grădinarulú se duse de dimineță la Kuno și-lú rugá sé-i dea celú puținú îndérétú cenusá dela piulița, pe care

o arsese. După ce luá cenusá, aruncá o mână pe unu ciresú, care de multá vreme nu mai fácea ciresé. Numai de câtú ciresulú inverđi și inflori. Pe urmă puse cenusá ce mai avea într'o cutiá și începú sé résbata țera strigándú cá o póte face ca copacii uscați sé dea ér róde.

Avú bucuria sé védá inverđindú și inflorindú toți prunii și ciresii depe o moșá a împératului; împératulú védëndú așa minune îi dedú o mulțime de daruri și Toni se întórsa voiosú acasă.

Cum aflá Kuno și de minunea asta, luá și elú cenusé din vatrá și porni la unu orașú mare strigéndú, cá póte sé fáca ca copacii uscați sé infloréscá numai decâtú.

Unu prințú ilú chemá sé-și arate sciința și numai decâtú aruncá cu pumnulú cenusá peste copacii uscați. Inse nu résári nici o frunză, nici o flóre, și cenusá bátutá de vântú sári pe buzele și în ochii prințului, care poruncí numai decâtú se fie bátuți vértosú înșelătorii.

În locú sé se întórcá acasă după cum nádájdúia, bogatú și cinstitú, din potrivá, Kuno alú nostru se'ntórise totú séracú, bolnavú și cu ósele frante.

Toni prinse milá de vecinii lui. Le dete o parte din ce câștigase, după ce îi dojeni însá mai înainte.

Vecinii cei réi la inimá, se rușinará, se cáirá de faptele lorú rele și se fácurá pe urmă ómeni cum se cade.

mănuat, că raportul acela este exagerat și că el cu viața sa garantează pentru viața țării, a cărei călătorie este așezată o necesitate politică, de oare ce decât țara n'ar merge la Varșovia, acesta s'ar părea că este o slăbiciune și ar incuraja pe nihilști. In urma scrisorii lui Gurko, țara s'a hotărât de a merge totuși la Varșovia. Aici se fac deosebiri pregătiri de primire in trei palaturi, așa că nu se știe in care va locui țara.

Alianța Franței cu Germania.

Sub titlul Nos amis les Anglais, nos ennemis les Allemands, „Figaro” scrie un articol în favoarea alianței Franței cu Germania.

Țara noastră istorisește mai întâi, că în anul 1875 d. de Radovitz a fost trimis la Petersburg cu un nou plan de expediție a Germaniei contra Franței. Ducele Decazes a telegrafat atunci către generalul Leslo, ca să facă pe Rusia a scote sabia în favoarea Franței. Când Leslo veni la Gorniacoff, încă nu ceterise instrucțiunile sale, ci purta mapa încă subțioară creșându, că trebuie să aștepte și să aibă timp să-o studieze. Gorniacoff însă l'a făcut să prezinte împăratului totă corespondența. Împăratul a fost adânc mișcat de acest act de incredere și ar fi zis: „Am cetit tot și primesc tot.” In modul acesta războiul a fost împedat. De atunci Germania a respectat pe Franța, pe când Anglia pretutindenea își arătă reuă voință către Franța. „Figaro” întreabă: „Ce ne folosesc amicitia Angliei? Nimic. Ce nu ne-a refuzat nouă Anglia? Unde ne-a dat ajutor? Nicăiri. Unde ne combate? Pretutindenea. Așa dară în apă cu alianța Angliei! Rusia e departe de noi, Austro-Ungaria se susține, Italia se busumflă, rămâne așa dară numai Germania, a cărei alianță e de o sută de ori mai de preferit decât a Angliei. Se pot întorci privirile dinspre Ost, dar se nu se uite, că Franța e o mare putere maritimă. Aceasta e calea de eșire pentru insufletirea națională. Europa așteaptă această probă de înțelepciune și de uitare. „Apropiându-ne sincer de Germania, încheie „Figaro”, e o necesitate logică, de a paraliză pe Anglia față cu Franța.” Cumcă Germania ar primi alianța, ne vedesce atitudinea Germaniei la conferință, repede uitare a scandalului dinaintea „Hotelului Continental”, trimiteria D-rului Koch la Toulon. Interesele Germaniei sunt identice cu ale Franței. Ori ce ură ar trebui isgonită în fine, toate chimerele ar trebui să dispară. Articulu termină cu cuvintele: „Acordul dintre amândou statele ar fi începutul unei noue ere de mărire și de bunăstare pentru omenire, o garanție de progres. Să dorim așa dar această pentru Franța, pentru Germania, pentru Europa, pentru totă lumea.”

Nenorociri din cauza curentului maghiarisător.

Cetim în Egyetértés din 28 Iulie următoarele: „Ni se scrie din Liptó-St. Miclăuș: Așeză dimineață pe la revărsatul zorilor pe locuitorii orașului nostru i-a deșteptat din somnusetul clopotelor, ce vesteu o nenorocire. A început era-și se arță în oraș, și focul aducea mare nenorocire, decât coperișele n'ar fi fost ude încă de ploia de ieri. Din nenorocire numai 7 case au ars, și nimeni nu s'a periclitat. E probabil, că focul numai din nebagare de sămă a izbucnit. E dureros, că în orașul nostru încă nu sunt pompieri, cu toată societatea pentru înființarea instituției de pompieri dispune de considerabilă sumă de bani. Instituția de pompieri nu s'a făcut până acum din cauza, că cele două partide facă cestiune de limbă. Anume cetățenii slovaci pretind, că comanda să fie în limba slovacă, er' aderenții maghiarismului nu vor să susțină acesta cu nici un preț. (Va să zică: arță țara întrigă, der' să maghiarisăm?! Red. G.) Nici o partidă nu voiesc să cedeze, deși ar' fi justă (! Red. G.), ca locuitorii slovaci să recunoscă în sfârșit superioritatea limbii maghiare (!!! Red. G.)

Coroșpondența noastră din Comitate.

Din jurul Halmagiului, in 20 Iuliu.

In numărul 114 al „Gazetei Transilvaniei” un corospondente dela Arad, se trudesce a neteși faptele pre Șanției Sale d-lui episcop Mețianu cu ocașunea alegerilor. Domnul corospondent în loc de a ajuta causei numai a stricăt.

Cele sevărșite de d-lu episcop în întreaga sa dicesă sunt fapte implinite și nimeni nu mai pte nega, cumă și-a dat o trudă mare a împedecă reușirea nașionalilor la alegeri prin organele sale subalterne. Scusa ar fi că așa a voit ministrul, care i-a impus, decât ar pute fi scusă.

Durerea noastră a tuturor este, că d-lu episcop primesce sfaturile unui Desean — unui Ioanescu, de carl ne pare rău din adencul inimei, că au ajuns la o

stare așa de deplorabilă față cu nașunea și față cu trecutul lor. Să-i mai muștrăm și noi ne dore, cu atatu mai vortos că-i apasă pe ei la bătrănețe starea lor fatală, din cea briliantă deodată. De unu Dimitrie Bones, care nici când n'a sēmțit romănește, căci la acesta se poftesce și inimă romănească, ci s'a folosit de toată ocașunile bine venite în interesul și în înțelesul său, până a ajuns la starea briliantă de astăzi ca unu lucerut întunecat alu nemului său, fără a fi dat din punga sa măcar un ban pentru literatura și cultura aceluia; de domnul Gáll, care în totă viața sa a fost unu tărăitor, care pentru cucernicia sa căpăta și titlu de „crăsniculu lui Șaguna”, de acești domni ar fi păcat a ne ocupă meritorialmente.

Acestea sunt împrejurările pentru carl ne simțim tare mătini că pre Șanția Sa și-a ales astfel de consilieri cu carl decât nu-i va părăsi va deveni încă pator fără turmă.

A fi om mare, și a fi bărbat de poziție înaltă sunt două concepte, carl arareori se intrunesc în una și aceeași persoană, a imita fără consecință logică nu înseamnă încă a juca un rol mare. Domnul episcop va înțeleg de sigur ce ar fi de făcut și de căta conștelegere și tăria de caracter are lipsă Romănul de astăzi în împrejurările esistente. Înaintea noastră nu este nici consecința nici logică nici politică a sacrifică tot pentru nimica. Cumcă episcopul nostru în timpurile din urmă astfel a lucrat îi vom dovedi cu faptele decât se va cere.

Credem că pre Șanția Sa ar fi făcut mult mai bine de a se ocupă numai de organizarea biserice și de descoperirea organelor subalterne, decât să facă a se alege deputat dietal mameluc.

Și in privința acesta putem servi P. S. Sale cu date despre carl este cu neputință să nu aibă cunoștință esactă. Noi nu credem că P. Șanția Sa nu ar ave scire de aceea cumcă protopopolu Halmagiului, nici când n'a locuit în tractul protopresbiterialu, ci în alt tract, prezentându-se numai când are densusul trebuință, de unde astfel își administră tractul, încatu de șole și de instrucție de Dōmne ajută nici vorbă nu mai pte fi. — Apoi nu credem să fi rămas necunoscut P. S. Sale concubinatele preoților, carl au dvenit proverbiale. Deacă nu va crede pre Șanția Sa fiind noi provocați pre bucuros îi vom servi cu date. Acestea sunt care toată apasă greu in sarcina archiepiscopalesc.

Putem servi cu date speciale până unde și in ce stadiu au ajuns nemorală — așa că nu mai trebuie mult până ce nu va mai merge nimenea la biserică. Deacă nu se va da cu scurea în rēdăcina rēului, frumoșele cerculare și pastorale vor rămâne literă mōrtă pentru toți și toate, și prăndurile cele bogate date in onōrea străinilor nu ne vor duce la nici un scop.

Cunetator.

AVISŪ!

Acei domni, cari au de cuget a cercetă adunarea asociașiei transilvane romăne din anul acesta, ce se va ține la 17 Augustu st. n. în Orăștia, și doresc a avē quartire private, sunt poștiți prin acesta a se insinua cel mult până la 10 Augustu st. n. comitețului instituit pentru primirea oșpeților.

Pentru comitețulu de primire
Dr. A. Tincu, Ioan Branga,
președinte, notariu ad-hoc.

Diverse.

Nunta la Tătari. — Călătorul francesu Mely avu privilegiul, să veda în drumurile sale prin Rusia sudică o nuntă tătărăscă, despre care a și scris următoarele amănunte: Mirēsa vine cu carul până la casa ginerelei, și îndată ce se scobora din car, nisce femei o improșcă de pe coperiș cu grău și cu meiu. După aceea trece pragulu uși, in vreme ce muzica cântă nisce cântece sēlbatic, care nu încetă, decât numai la sfērșitul sērbarei. Într'aceea ginerele se ascunde și trebuie sē-lu caute. După ce il găsesc, il tărăsc omeni până la uși și-lu pun pe un scaun, in vreme ce un bărbier se gătesce mai la o parte de lucru. Bărbierul rade apoi pe ginerele, dar se silește să trāgănescă lucrul său cât mai mult. In sfērșit își gata acesta lucrul; prietini ginerelei il iau acum — pe ginerele — il duc in casă și-lu scot apoi era îmbrăcatu într'o haină albă ca zăpada. Acum începe gătela: unul il incalță, altul îi aședă ciorapii, alu treilea il îmbracă cu vesta er cel din urmă il învalue cu un surtuc mai mare ale căru pusurare sunt umplute cu felurite daruri de ale miresei, carpe, tabacheri ș. a. După acea începe ospetulu și jocul, ce ține tare mult, căci acestu nem mare patimă are pentru el. —

Paserea lăcustă. — Țara noastră „Egyetértés” (28 Iuliu) i se scrie din Szerencs, Ungaria nordică: Unu soiu de paseri, ce până acum nu s'a mai vedut, a coplesit

délulu Tokay-ului, ce produce vinul celu renumit, in roiuri așa de mari, încatu, după mărturisirea celor ce le-au vedut, ele sunt in stare a nimici fructele unei cōste de delu in 24 ore, și prin urmare pot deveni fatale pentru ținutul podgorielor. Până acuma viile au rămas neatins de ele, dar stăpanii violor sunt cuprinși de spaimă, pentru că au observat, că aceste paseri locuste dau năvală in pomele cōpte, anume in 48 de ore au ros cu frunte cu totu toți frăgarii (dușii) din Kistokay. Se temă deci ca aceste roiuri vor nimici strugurii, pe când vor fi copți. Șburătoarele acestea poporul le numesce paseri locuste; er cei ce le-au observat cu atenșune, le descriu astfel: Mărima lor este între vrabiă și țoțofană (țarcă), la gușă sunt de o colere urtă ruginosă, la capu cenușă, la aripi și cōdă neagră, sunt mai obrasnice și mai temerare decât vrăbiele, căci decât prin vro împușcătură le ai spăiatu de pe un pom, roiuul întregu sbōră pe cel mai de aproape pom și îndată vinu înderēt de acolo. Se vor fi ținend de cântărețe, căci necontenit le au scārșind. Ouele și-le punu într'o cantitate grozav de mare in cele mai afunde și neaccesibile crepături de stānci prin delurile viilor. Pe câte o di două disparu dintr'unu loc și apoi se re'ntorc in roiuri totu așa de mari. Acesta aparișune va da ornitologilor un interesant material de studiat. In căldurile din sēptemana trecută s'au vedut pentru antaia ora aceste paseri locuste.

Unu preot bătușu. — Citim in „Unirea” din Tergoviște; Preotulu Ioanu Ghiță Popescu, de și de curand preotit, totuș pastoresce turma sa cu ciomagulu. In una din lunile trecute a spartu capulu mamei sale, pe care mai adesea obicnuesce a o bate; acestă fișcă dragoste o aplică și asupra tatălu său. — Mai zilele trecute, in cărciuma lui Stanu Mortoiu apucendu-se la certă cu Ghiță Stanu Degeratu, i-a trasu o pătorescă bătaie încatu la umplutu de sange rupendu-i hainele și umbrela. După Sf. Petru ducendu-se la cărciuma lui Ioniță George Vasilescu s'a apucat de certă cu acestu cărciumaru, in urmă ajutat de colegulu său preotulu Marinu Ionescu i-a datu o țepănă blagosloveniă, smulgendu-i pērule, și tērāndu-lu bine pe josu, după ce la lasat apoi s'a pus cu bolovan să-i bombardeze ușa și ferestrele. Când e întrebatu de cineva tēnerulu păstoru, că pte să i se întemple ceva totu făcendu astfel de buclucuri, elu răspunde: — Ei ce o să-mi facă mai mult de cătu să-mi ia popia? și atunci îi vedē voi pe dracu, că am să mă facu primaru și am să vē bagu in dracu cu bātēle. Sē ferescă Dumneșeu pe popor de asemeni păstor — bātăuș.

Nu totu se sclipesce e auru. — Premiașii de la exoshișunea, ce s'a ținut in anul trecut in Amsterdam, după cum scrie o foiă din Viena, amarū sau desilusionatū. Crușătōrea comisiune a gășit cu cale a turna toată medaliile — de aur și de argintu — dintr'o amestecatură mai ieftină, și apoi le-a botezat pe cele de metalu galbinu „Medaille d'or”, er pe cele de metalu albū „Medaille d'argent”.

Fata de cetățenu de rēndu devenit prinsesă. — Caprișosulu și risipitorulu prințu Sulkovsky, care de unu șiru de ani se află sub tutelă, a luat încă in 1868 in cășătoriă pe fiica unui cetățenu de rēndu din Viena pe Victorina Lehman. Femeia in 1878 s'a plānsu, că prințulu o tracteză neumanu și tribunalulu din Bonn a despărțit-o de densusu. Dar procesulu s'a mai continuat; prinsesa a pretinsu spre întreșinerea sa 100,000 de mărci pe câte unu anu dela prințulu, care se țicea, că are o avere de 72 milioane de mărci. Sulkovsky a vrut să-i dea numai 9000 fl. pe anu aducendu ca motivu, că ea e de origine cetățenă de rēndu și că s'a crescutu in împrejurări forte modeste. Tribunalulu din Bonn, primindu acestu motivu, i-a adjudecatu dōmnei Lehmann 20,000 fl. v. a. Dēnsa a apelatū și tribunalulu din Köln, după ce oficiosu s'a constatatū că prințulu n'are numai 60 — 100,000 fl. venitū anualu, i-a acordatū 36,000 mărci pe anu. In motivarea sentinței se țice, că femeia, deși de origine cetățenă de rēndu, are dreptulu a preșinde o susșinere, cum o avea ca prinsesa Sulkovsky. Prințulu a apelatū la tribunalulu imperialu din Berlinu, dar înzadaru. Elu trebuie să plătescă cele 36,000 marci pe fie-care anu. Dar escentriculu prințu s'a mātășiat iute. S'a cășătorit din nou cu o cântăreșă, domnișōra Jager.

Cele mai mici fōrfecē din lume se află in posesiunea unui cuștaru din Londra. Ele sunt numai 3/20 policarū de lungi, și singuraticile părți nu sunt mai grōse decât unu fir de pēru de calū; dar cu toată acestea sunt ascușite, taie bine, se închid și se deschid bine. Pleșele fōrfecelor sunt unu acū cu gămăliă înșurupatā, gămălia se pte desșurupā; întregulu aparat se păștrezā într'o cutiă de fildēșu (osū de elefantū) împodobit cu argintu.

Editor: Iacob Mureșianu.
Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

Cursul la bursa de Viena
din 30 Iulie st. n. 1884.

Rentă de aur ungară 6% . . . 122.15	Bonuri croato-slavone . . . 100.—
Rentă de aur 4% . . . 92.20	Despăgubire p. dijma de vin ungh. 99.75
Rentă de hârtie 5% . . . 89.—	Imprumutul cu premiu ungh. 115.80
Imprumutul căilor ferate ungare 142.40	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului . . . 115.30
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (1-ma emisiune) 96.40	Renta de hârtie austriacă . . 81.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (2-a emisiune) 118.50	Renta de arg. austr. . . . 81.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de osti ung. (3-a emisiune) 102.20	Renta de aur austr. . . . 103.35
Bonuri rurale ungare . . . 101.50	Losurile din 1860 135.70
Bonuri cu cl. de sortare 101.—	Acțiunile băncii austro-ungare 856.—
Bonuri rurale Banat-Ti-mișu 101.25	Act. băncii de credit ung. 314.56
Bonuri cu cl. de sortare 101.—	Act. băncii de credit austr. 313.50
Bonuri rurale transilvane 101.50	Argintul — Galbină împărătească 5.74
	Napoleon-d'or 9.66 $\frac{1}{2}$
	Mărci 100 imp. germ. . . 59.53
	Londra 10 Livres sterlinge 121.65

Bursa de București.

Cota oficială dela 17 Iulie st. v. 1884.

Renta română (5%)	Cump. 93 $\frac{1}{2}$	vënd. 94
Renta rom. amort. (5%) . . .	95 $\frac{1}{4}$	—
» convert. (6%)	97 $\frac{1}{4}$	98
Impr. oraș. Buc. (20 l.)	34	—
Credit fonc. rural (7%)	102	102 $\frac{3}{4}$
» „ „ (5%)	90 $\frac{3}{4}$	91
» „ „ (7%)	101 $\frac{1}{2}$	102
» „ „ (6%)	97 $\frac{1}{2}$	98
» „ „ (5%)	87 $\frac{1}{4}$	88
Banca națională a României . .	1325	1405
Ac. de asig. Dacia-Rom.	344.	347
» „ Națională	240	—
Aur	530.00	—
Bancnote austriace contra aur .	2.07.	2.09

Cursul pieței Brașov
din 31 Iulie st. n. 1884.

Bancnote românești	Cump. 9.16	Vënd. 9.18
Argint românesc	9.10	9.15
Napoleon-d'or	9.64	9.67
Lire turcesci	10.90	10.96
Imperiali	9.90	9.96
Galbeni	5.62	5.66
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	100.50	101.50
Discontul	7—10 %	pe an.

Numere complete din „Gazeta” dela 1 Ianuarie a. c. se mai află.

Acei domni abonați ai noștri, cari au plătit prețulu abonamentului pe una jumătate de anș seu pe unș anș, înainte de 1-a Aprilie a. c., sunt rugați a ne trimite diferența prețului urcatu dela 1 Aprilie c., care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., őr pentru România 8 lei.

ADMINISTRAȚIA „GAZ. TRANS.”

ABONAMENTE LA „GAZETA TRANSILVANIEI.”

se potu face la **1** și **15** a fie-cărei luni.

Pentru Austro-Ungaria pe anș . . .	12 fl. v. a.
» „ „ $\frac{1}{2}$ „ . . .	6 „ „
» „ „ $\frac{1}{4}$ „ . . .	3 „ „
Se acordă abonamente și lunare cu . . .	1 „ „
Pentru România și străinătate pe anș .	36 franci
» „ „ $\frac{1}{2}$ „ . . .	18 „ „
» „ „ $\frac{1}{4}$ „ . . .	9 „ „

Celu mai ușor mijlocu de abonare este prin mandat postal. Abonamentele se plătescu înainte.

Rugămū pe domni abonați sē binevoiescā a ne da lāmuritū adresa, ca trimiterea điarului sē nu sufere nici cea mai micā întârdiere.

Administrațiunea.

Ciasornice fl. 2.78.

Celu mai bunū cēsornicu din lume, cu lanțu și cutie 2 fl. 78 cr. Cēsorniculū de Geneva de oțelū de nickelū adeveratū, cu capace cilindru de cele mai fine, se întorce tottu la 36 de őr, cu adeveratū lanțu de cuirasā 4 fl. 46 cr., același ciasornicu anker cu 15 rubine, cu lanțu de cuirasā 5 fl. 96 cr. Adeverate ciasornice remontoir de oțelū de nickel, ce se întorce fără cheiā, cu lanțu adeveratū de cuirasā 8 fl. 95 cr.; același de argintū adeveratū 11 fl. 20 cr. Ciasornice forte fine de dōmne cu adeveratū lanțu de cuirasā ā 4 fl. 80 cr., 5 fl. 80 cr., 6 fl. 80 cr.; lanțuri de cuirasā singuru 1 fl. 20 cr.

Ciasornicarulū RIX, Viena, II.

13—30

Magazinū de încălțăminte

„CISMA ROȘIE” Strada Căldărarilorū 540.

Comande după măsură
se voru efectua din materialū solidū,
și cu prețuri moderate.

Subscrisulū am onore a recomandā onoratului publicū, Magazinulū meu de încălțăminte pentru bărbați, dame și copii, cu prețurile cele mai moderate.

Comande pentru străinătate
se primescu și se efectuează
promptū și cu prețuri moderate.

Asemenea recomandū onoratului publicū depositulū de pālării pentru bărbați și copii cu prețuri reduse.

G. Orghidanū.

13—25

Înviare de abonamentū la cele mai eftine điare române.

„Amiculū Familiei” điarū beletristicū și enciclopedicu-literarū — cu ilustrațiuni. Apare regulatū in 1/13-a și 15/27-a đi a fie-cărei lune in numerū cāte 2—3 cōle; — și publicā: novele, poesii, romanuri, aventuri picante, impresiuni de călătōriā, studii sociali; — articlii scientifici mai alesū din sferā economiei și a igieniei de casā. — »Sciri din lumea mare« cu preferință acelea, cari interesēzā mai de aprōpe societatea romānescā, — „principiā din viață și notițe de petrecere. Fie-care numerū este bogatū și frumosū ilustratū. — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e numai 4 fl. pre $\frac{1}{2}$ anș 2 fl., pre $\frac{1}{4}$ de anș 1 fl. v. a. — Pentru Romānia pre anulū întregū 10 franci — lei plătibilū in bilete de bancā ori in timbre postale.

„Preotulū romanū.” Điarū bisericescū, scolasticū și literarū. Apare regulatū in 1-a și 16-a đi (c. n.) a fie-cărei lune, in numerū cāte de 1 $\frac{1}{4}$ —2 $\frac{1}{2}$ cōle și publicā: „articlii din sfera tuturorū sciințelorū teologice” — tractate dogmatice, istorice, juridice, morali, pastorali, dar mai alesū rituali, — predice pre domineci, serbătorū și diferite ocațiuni, mai alesū pentru ocațiuni funebrale, precum și »schite de predică,« și ori-ce amenunte aplicabili in predică, »catechese« și alte »invătăturū pentru poporū, tractate pedagogice, didactice, studii și recensuni literare, sciri — din sfera bisericescā, scolasticā și literarā — Prețulū de prenumerațiune pre anulū întregū e 4 fl., pre $\frac{1}{2}$ 2 fl., pre $\frac{1}{4}$ 1 fl. — Pentru Romānia pre anulū întregū 10 franci — lei, — plătibilū in bilete de bancā ori in timbre postale.

„Cărtile Săteanului Român.” Pentru tōte trebuințele poporului romanū. Apare in fie-care lunā cāte una carte de 1—1 $\frac{1}{2}$ cōlā — și publicā: »novele poporale, istoriōre, fabule, poesii, anecdote, proverbiū« și alte »amenunte de invătăturā și petrecere, cunoscințe de economiā, industriā, igienā ș. a., — »sciri din lumea mare« mai alesū acelea cari mai de aprōpe atingū pe poporulū nostru. — Prețulū de prenumerațiune pre unș anș întregū e numai 1 fl. v. a., pentru Romānia 2 franci 50 bani — plătibilū in timbre postale.

Tōte aceste trei điare deodată abonate costau pre anulū întregū 8 fl. v. a., pentru Romānia 20 franci — lei.

==== Esemplare complete dela începutulū anului mai sunt cāteva. =====

Aceia, cari voru abonā tōte trei điarele nōstre, ori barem douē din ele, voru primi indată gratis patru portrete forte frumoșe.

Numeri de probă se trimittū gratis ori cui.

A se adresā la: Cancelaria „NEGRUȚIU” in Gherla (Szamosujvár) unde se mai aflā incā de vëndare următoarele opuri de minune eftine:

Amorū și dincolo de mormētū. Novelā de Ponson du Terail, trad. de N. F. Negruțiu. Prețulū 30 cr. — Biblioteca Săteanului Romanū. Cartea I., II., III., IV., cuprindū materii forte interesante și amusante. Prețulū la tōte patru 1 fl. — cāte una deosebi 30 cr. — Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amusante. Prețulū 30 cr. — Colectā de Recepte din economiā, industriā, comerciū și chemiā pentru economi, industriași și comercianți. Prețulū 50 cr. — Apologiā- Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Romāni, invederite și rectificate de Dr. Gregoriū Silasi. — Partea I. Paulū Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gabr. Șincai. Prețulū 30 cr. — Renașcerea limbei romānesci in vorbire și scriere invederitā și apreatiatā de Dr. Gregoriū Silasi. Broșura I. și II. Prețulū fie-căreia e 40 cr. — Ambele impreună 70 cr. — Poesii de Vasiliū Ranta-Buticescu. Unū volumū de 192 pagine cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulū redusū (dela

1 fl. 20 cr. la) 60 cr. — *Ifigenia in Aulida*. Tragediā in 5 acte, după Euripide tradusā in versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr. — *Ifigenia in Tauris*. Tragediā in 5 acte, după Euripide tradusā in versuri de Petru Dulfu. Prețulū 30 cr. — *Branda seu Nunta fatală*. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novela istoricā națională. Prețulū 20 cr. — *Elū trebuie sē se însōre*. Novelā de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețulū 25 cr. — *Secretele alor trei nopți seu trei morți vii*. Romanū anglesū după Frankstein de Pamfilū I. Grapini. Prețulū 50 cr. — *Herman și Dorotea* după W. de Goethe traducțiune liberā de Const. Morariu. Prețulū 50 cr. — *Economiā pentru scōlele popor. de T. Roșiu*. Ed. II, Prețulū 30 cr. — *Petulantulū*. Comediā in 5 acte, după August Kotzebue, tradusā de Ioanū St. Șiuluțu. Prețulū 50 cr. — *Nu mē nita*. Colectiune; de versuri funebrale urmate de iertāciuni, epitafile ș. a. Prețulū 50 cr.

==== Tōte acestea 20 opuri deodată procurate se dau cu prețulū bagatelū de 3 fl. 60 cr. =====